

Jhr. Truijens

AAN :

de leden der Economische sub-Commissie
der Commissie Beyen .

Mr. Kruken
30/3

In de vergadering van 27 dezer is te allen overvloede nog eens uitdrukkelijk vastgesteld, dat de sub-Commissie het Nederlandse Memorandum II van 14 Februari 1953 als uitgangspunt zal nemen en daarop dus niet meer zal terugkomen.

Tevens is vastgesteld, dat de nota Wemelsfelder van 25 Maart 1953 bedoeld is als basis en achtergrond voor de besprekingen in de sub-Commissie en hare werkgroepen, en dat de nota de eventuele bezwaren van de Douane-Unie voor Nederland slechts om die redenen aanduidt en geenszins om op het Nederlandse Memorandum II terug te komen.

Nu de besprekingen ook de monetaire vraagstukken gaan raken - en wel moeten gaan raken - kan het zijn nut hebben U hierbij tevens een exemplaar te zenden van een notitie van de Heer de Waard van de B.E.B., welke bedoeld was als basis voor een zeer algemene discussie binnen de B.E.B., doch welke m.i. een nuttig overzicht geeft van het verband der door de sub-Commissie te bespreken problemen.

U gelieve deze notitie-de Waard dus, gelijk de nota-Wemelsfelder, te zien als documentatie voor ons verdere werk.

J. Linthorst Homan

Dr. J. Linthorst Homan

30 Maart 1953

Uits 30/3

Convertibiliteit en Integratie.

ALGEMEEN.

1. Het internationale monetaire en economische systeem, dat in de tweede helft der 19e eeuw tot stand kwam, berustte op de gouden standaard met vaste valuta-verhoudingen, vrije gouduitvoer en een vrije valutamarkt (convertibiliteit). De invoerrechten waren betrekkelijk laag, kwantitatieve invoerbepalingen onbekend. Indien in een land de koopkracht-pariteit niet meer beantwoordde aan de koersverhouding, was het gedwongen goud af te stoten en, als dat niet meer kon, zich aan te passen of te devalueren. Het stelsel hield dus een gedwongen aanpassing in van de nationale aan de internationale economie. Het heeft zeer lang bevredigend gewerkt, zodat zelfs geen devaluaties optraden, ook omdat tussen Europa en U.S.A., welk land nog in opkomst was, geen structureel verschil in koopkracht-pariteit bestond.
2. Vanaf 1914 heeft het stelsel echter niet onbelemmerd meer gefunctioneerd. Reeds de eerste wereldoorlog veroorzaakte een verarming van Europa en een verstoring der betalingsbalansen. De grote economisch-financiële crisis der dertiger jaren leidde daarna tot devaluaties, deviezenbeheer, hoge invoerrechten, contingenteringen en in de verschillende landen tot een nationale welvaartspolitiek. De verdere uitputting van Europa door wereldoorlog II en de sociale onrust deden op deze weg voortgaan onder de leuzen van 100 % werkgelegenheid en welvaartsstaat. De nieuw gevormde staten (gevozen koloniën) zijn in het bijzonder protectionistisch gezind. U.S.A. werd een land met een hoog productiviteitsniveau door de grote binnenlandse markt, de grote mechanisatie, enz.

In Europa bleven onder dit nieuwe stelsel bedrijven in stand, of konden zelfs ontstaan, die, van boven-nationaal standpunt gezien, oneconomisch zijn. De hoge invoerrechten kwamen in handen van de Staat, de hogere prijs der geproduceerde goederen werd door de bevolking gedragen. Hiermede ging een deviezenbeheer samen, dat vooral streng was ten opzichte der dollar area ten gevolge van het gebrek aan dol-

lars en de koopkracht-dispariteit ten aanzien van de dollar. Deze dollarrestricties werkten er dan weer toe mede de Europese valuta zwak te houden.

3. De internationale economische politiek wil nu trachten deze vicieuze cirkel te doorbreken door convertibiliteitsmaatregelen, verlaging van invoerrechten, liberalisatie en Europese integratie. Hierdoor zou bereikt worden, dat de productie weder zo economisch mogelijk kan geschieden met als gevolg grotere Europese welvaart en versterking der valuta.

Dit betekent dus een politiek systeem waarin het economisch motief onbelemmerd kan doorwerken en een prijs geven der nationale welvaarts-politiek voor een internationale. Het probleem heeft dus uiterst belangrijke politieke en sociale aspecten. De moderne democratie werkt immers beschermend ingrijpen ten bate der economisch zwakkeren en beloning niet meer uitsluitend op basis van economische productiviteit, maar op grond van sociale motieven in de hand, vooralsnog op nationale grondslag. Integratie kan zich onmogelijk beperken tot vorming ener douane-unie en convertibiliteit. Zij eist een internationale economisch-sociale politiek, daar eenvoudige terugkeer tot het 19e-eeuwse liberalisme, dat zich van sociale consequenties niets aantrok onmogelijk is.

CONVERTIBILITEIT.

4. Convertibiliteit ten aanzien van de dollar kan in de eerste plaats betekenen, dat de nationale valuta vrij in dollars kunnen worden omgezet, m.a.w. dat de invoerbependingen ten aanzien van de dollar-area vervallen. Zulks moet leiden tot aanpassing. Invoeren uit de dollar-area zouden binnenlandse productie en invoeren uit andere landen vervangen, zo lang deze laatste duurder zijn. De goedkoopst mogelijke voorziening met grondstoffen en fabrikaten wordt mogelijk, waardoor de valuta harder wordt. Het ligt voor de hand, dat men beginnen zou met convertibiliteit t.a.v. grondstoffen-invoer. Mogelijk is convertibiliteit echter pas, als reeds een grote mate van aanpassing bereikt is, daar anders de dollarreserves zouden wegvloeien; initiële hulp van U.S.A. zou

noodzakelijk zijn. Zwitserland heeft reeds geruime tijd deze convertibiliteit, terwijl Nederland en Duitsland er thans wellicht toe zouden kunnen overgaan. Voorwaarde is een vrij sterke valuta en gevolg een nog sterkere valuta. De vraag blijft dan of alle Europese valuta tegelijk met de dollar convertibel moeten worden gemaakt ("all in the same boat"), of dat dit afzonderlijk kan geschieden.

5. Extreem geredeneerd behoort bij convertibiliteit een systeem van liberalisatie en lage invoerrechten zonder preferenties. In het Engelse geval zouden de landen van het Empire op de Britse markt weer moeten concurreren met U.S.A.-grondstoffen. Vandaar de drang door Engeland ter Commonwealth-conferentie uitgeoefend om aan te passen. Zulks stuit om nationale en sociale redenen op verzet der nieuw ontstane economische gemeenschappen, die vaak grondstoffen leveren. Preferenties en contingenteringen kunnen natuurlijk als correctief tegen overhaaste aanpassing worden gebruikt.

De Britse politiekmoet daarom iets dubbelslachtigs hebben en het schijnt duidelijk dat volkomen opheffing der dollarrestricties op korte termijn niet mogelijk is, daar dit de Britse dollarreserves zou doen wegvloeien en de Empire-economie zou ontwrichten. Convertibiliteit kan uiteraard niet duurzaam steunen op U.S.A.-dollarhulp.

6. Een belangrijk vraagstuk ten aanzien van de convertibiliteit is of Europa door aanpassing koopkracht-pariteit met U.S.A. kan bereiken, nu dit laatste land door de factoren onder 2 genoemd, op zulk een hoog economisch peil is gekomen. Bovendien heft U.S.A. hoge invoerrechten. Het is mogelijk, dat Europa alleen convertibiliteit t.a.v. de dollar kan dragen door vrij hoge invoerrechten op U.S.A.-goederen te heffen.
7. Engeland schijnt het plan te hebben het pond sterling op enigerlei wijze convertibel te maken door het inwisselbaar te verklaren tegen dollars. Dit zou alleen kunnen indien U.S.A. hiervoor de nodige dollarfondsen verschaft en bovendien indien Engeland een zekere schaarste van het pond veroorzaakt door restricties ten aanzien van invoer in de sterling-area. Voorts zou Engeland dan mogelijk een zwevende

*✓ met de bij
convertibiliteit.*

wisselkoers tussen dollar en pond invoeren, waardoor deze kan afwijken van de pariteit van \$ 2.80. "The Economist" merkt in zijn beschouwing "What price convertibility?" op, dat het versterken van het pond door het beperken van de handel een onjuiste politiek is ; zij zou aanleiding geven tot tegenmaatregelen en bovendien zou Engeland op zijneigen dollar-importen moeten bezuinigen.

8. In elk geval zou zulk een politiek rechtstreeks de E.P.U. aantasten. De E.P.U. is een monetaire overeenkomst tussen een aantal landen, waaronder het sterlinggebied, dat een belangrijk deel van deze internationale handel bestrijkt. Zij heeft een volkomen interne convertibiliteit en een beperkte dollarconvertibiliteit door een combinatie van crediet en dollarafdracht. In het E.P.U.-systeem zijn de nationale valuta vervangen door "units of account", welke verrekend worden te Bazel. De aan de E.P.U. deelnemende landen beschikken dus niet over sterling, maar slechts over "units of account" welke een lagere graad van convertibiliteit hebben dan het pond eventueel zou bieden. Derhalve zouden de E.P.U.-landen bij deze veronderstelde Britse politiek zelf weer over ponden willen beschikken, want waarom zouden zij vorderingen in de E.P.U.-boeken preferen boven dollars voor sterling? De E.P.U. zou dan in zijn tegenwoordige vorm niet gehandhaafd kunnen blijven.
9. Het is dientengevolge wel mogelijk, dat Engeland iets anders beoogt, n.l. een zekere vrijheid om op de Londense goederenmarkt dollargoederen tegen sterling te kopen. Daardoor zou ook het voornaamste doel n.l. Londen weer tot wereldmarkt van stapelgoederen te maken, worden bereikt. Hiervan is dan een grotere invoer van dollargrondstoffen in Engeland nodig en tevens een kunstmatige schaarste van het pond.

Men kan zulk een stelsel ternauwernood nog convertibiliteit noemen. De bedoelde mogelijkheid bestaat op papier reeds thans en de betrokken landen zouden er alleen gebruik van maken voor zover zij niet anders kunnen, n.l. niet zelf uit de dollararea kunnen invoeren en zelf de winst van de Britse tussenhandel en de switch-premie (want men heeft hier

feitelijk met switches te doen) verdienen. Niettemin is er kans, dat het verkeer van een aantal E.P.U.-landen met Engeland, zowel wat in- en uitvoer betreft, zou toenemen, daar het U.K. tot zekere hoogte in de plaats zou komen van U.S.A. vooral voor de zwakke E.P.U.-landen.

10. Indien de overige E.P.U.-landen tegen zulk een Britse suprematie bezwaar hebben, zouden zij de import uit de dollar-area moeten liberaliseren en de E.P.U.-valuta verharderen door een zwaardere afdekkingsregeling. Dit blijkt op bezwaren te stuiten. De E.P.U. is een vrij heterogeen gezelschap en omvat landen, o.a. Frankrijk, die niet kunnen vorderen met hun aanpassingsproces en voortdurend E.P.U.-deficiten hebben. Afgescheiden van de Britse plannen zou Frankrijk reeds voornemens zijn om per 1 April a.s. verder te deliberaliseren door beperking van de invoer uit de O.E.E.C.-landen met \$ 11 miljoen per maand. Deze zwakke landen willen dus vasthouden aan een goudvrije crediettranche; vergroting van de gemiddelde goud-afdracht zou dan de goudbetalingen in de hogere tranches te ver opvoeren.

Indien men wil bereiken, dat de E.P.U.-crediteuren nadat zij een zeker crediet hebben gegeven, volledige betaling in goud of dollars verkrijgen, dan zou de macht van de Managing Board zodanig moeten worden versterkt, dat zij het recht verkrijgt de leden-landen aanbevelingen te doen voor het herstel van hun monetaire evenwicht. Verder zou de dollarpositie van de E.P.U. door Amerikaanse hulp moeten worden versterkt. Aangezien het wel zeer moeilijk zal blijken de Managing Board zulk een bevoegdheid te geven, zit in het veronderstelde Engelse plan een zekere sterkte, n.l. de betrekkelijke zwakte van de E.P.U. door zijn heterogene samenstelling.

INTEGRATIE.

11. Het jongste plan voor Europese integratie door Nederland bepleit in het kader der E.P.G. beoogt in eerste instantie het doen wegvallen der onderlinge invoerrechten van de zes betrokken landen en het behoud van een gemeenschappelijk tarief t.a.v. andere landen.

Zulk een tariefgemeenschap c.q. douane-unie zou echter ook kunnen leiden tot vermindering van het Europese dollartekort. De betrokken landen zouden van elkander goederen kunnen kopen, niet bezwaard door invoerrechten, die dus eventueel U.S.A.-goederen zouden vervangen. De productie zou rationeel worden hergegroepeerd, waardoor de kostprijzen zouden dalen en de uitvoermogelijkheden naar U.S.A. zouden stijgen. Een gerealiseerde douane-unie is, aldus gezien, een deflationnaire maatregel en een stap naar dollarconvertibiliteit.

Het Nederlandse standpunt is, dat politieke integratie zonder economische integratie geen zin heeft.

- 12) Uiteraard is het noodzakelijk complement ener douane-unie interne convertibiliteit (bestaande in de E.P.U.) en verdere liberalisatie. Het streven naar convertibiliteit t.a.v. de dollar en naar integratie zijn niet contradictoir en moeten zelfs tegelijk worden toegepast. Voor beide geldt, dat zij niet ineens zijn te verwezenlijken en dat het bereiken der koopkrachtpariteit in aanzienlijke mate bereikt moet zijn vóórdát convertibiliteit en integratie volledig kan plaats hebben.
- 13) Plotselinge invoering ener douane-unie zou een economische revolutie betekenen, daar hergroepering der bedrijven met onbekende gevolgen zou plaats hebben. De interne rechten zullen dus geleidelijk verlaagd moeten worden tot het nulpunt bereikt is /volgens een automatische en soepele methode, waarvoor verschillende plannen bestaan. /De methode Pflimlin voorziet in jaarlijkse verlaging van het gewogen gemiddelde der tarieven met een bepaald percentage. /De methode der Assemblée te Straatsburg wenst maxima voor de rechten op grondstoffen, halffabrikaten en eindproducten met jaarlijkse verlaging der plafonds. /Het memorandum-Kymmell wenst nog minder hoog te mikken en stelt voor halvering van alle onderlinge tarieven in b.v. 5 jaar, te beginnen na 2 jaar met verplichting tot b.v. 80% te liberaliseren en alle andere discriminatoire beperkingen (behoudens uitzonderingen) op te heffen. /

*Letten in
niet Alen-
slips
Museum k.
in
allem
verreken*

Dit memorandum stelt voorts terecht, dat in de overgangperiode ook de tarieven naar buiten zullen moeten worden genivelleerd teneinde doorvoer van goederen door het laag-tariefland naar het hoog-tariefland te voorkomen. Dit gemeenschappelijke tarief der zes landen zal zeker hoger zijn dan het voor Nederland geldende Benelux-tarief.

- 14) Het uitgangspunt van de Nederlandse voorstellen is natuurlijk geweest, dat een tariefgemeenschap voor Nederland economisch aantrekkelijk is. Inderdaad zitten in de Nederlandse positie een aantal gunstige factoren, n.l. onze ligging, de arbeidsrust, de werkzaamheid der bevolking en het lage kostenpeil. De schaarste aan grondstoffen lijkt niet overmatig belangrijk. Niet alleen, dat wij behalve kolen ook agrarische grondstoffen hebben, maar de aangesloten landen moeten voor een aantal industrieën ook hun grondstoffen invoeren. Zou echter het Nederlandse prijs- en loonpeil door integratie stijgen, dan wordt onze positie ten aanzien van de landen buiten de gemeenschap ongunstiger, terwijl het de vraag is, of het voordeel ener West-Europese markt niet gecompenseerd zal worden door de stijging van het kostenpeil. Of dit voor de diverse sectoren van onze export gemakkelijk quantitatief aan te duiden zal zijn, lijkt twijfelachtig.

industriële
grondstoffen
landes om
ago 20 in-
gevoerd.
in Mid-Weste-
land ligt
dit gunstiger

- 15) Het vraagstuk van het Nederlandse prijs- en kostenpeil lijkt inderdaad de grootste moeilijkheid. Nederland heeft na de oorlog een economisch systeem opgebouwd met betrekkelijk lage invoerrechten en een vergaande beheersing van het kostenpeil door gebonden lonen, huren, prachten, belastingpolitiek, enz. Zeker is door deze maatregelen onze export zo sterk kunnen toenemen. Worden de tarieven verlaagd, en tevens deze politiek bestendig, dan zal er van de zijde der andere deelnemende landen zeker verzet komen, zoals in België reeds is ontstaan. Het memorandum-Kymmell wenst de mogelijkheid en zekerstelling, dat Nederland voorlopig nog zelf zijn conjunctuur- en werkgelegenheidspolitiek kan voeren en wil, wat unificatie dezer politiek betreft, niet verder

Waarom?

gaan dan zeer geleidelijk de mogelijkheid scheppen, dat de
gemeenschap op dit gebied wetten moet kunnen uitvaardigen
of aanbevelingen doen, maar met unanieme goedkeuring van de
ministers (dus met vetorecht). Dit standpunt is zeer be-
grijpelijk, ook in verband met de sociale consequenties,
maar zal voor de overige deelnemers wel niet voldoende zijn.
Overigens zullen zeker sommige kostprijsfactoren op den duur
niet kunstmatig laag zijn te houden.

16) De Conclusies van de nota Afd. Algemene Integratie van 11
Maart 1953, № 936, dat:

- ✓ a. doordat de Overheid een grote invloed heeft op de prijs-
vorming en vele kostprijsfactoren niet flexibel zijn, het
begrip "natuurlijke concurrentieverhoudingen" problema-
tiek is geworden;
- Andere
Nieuw*
- b. ook in dit opzicht een behoorlijke interne bezinning op
de integratie-problematiek noodzakelijk is, alvorens de
door Nederland gelanceerde gedachten naar buiten worden
verdedigd;
- ✓ c. het integratieprobleem alleen oplosbaar is bij een zeer
ver doorgevoerde integratie van alle nationale economische
bevoegdheden,

moeten daarom volledig onderschreven worden.

De economische integratie van Europa heeft sociaal-politieke
aspecten van grote betekenis. Indien Nederland op het stand-
punt blijft staan, dat het zijn economisch-sociale politiek
om economische en sociale redenen moet bestendigen, kan het
van de overige landen moeilijk aanpassing vragen. Deze over-
weging zal wel ten grondslag liggen aan de matiging der
desiderata, die het memorandum-Kymmell voorstelt.

J. de Waard.

20 Maart 1953.

Dr. Wes t.p. v. Ks W.

Scen
30 minuten

Beh.: Posities de board wraak conversibiliteit a. Integratie.

In mijn ambtelings briefje d.d. 20/3 stelt Dr. Lückhoff Ho-
mann, dat het mijn nut kan hebben deze positio-
de board als ornamente-materiaal te beschikken te
Stads v. d. leden van de die-Treffingen. (So. subcis t.p.
Cii-Boijes).

De positio de board is te kinologische nogal stoving
en weinig systematisch van vorm. Het zijn in Grob kent
zij onder algemeen: (bl. 1/2) knije, open deuren", met
conversibiliteit (bl. 2/3) een verzameling boec- en
krit-nieuwe gerichtte pruts en met integratie (bl. 5/8)
eveneens separate ~~not~~ opmerkingen, waarom de stelling
is dat, is zeer ^{van} Eur. econ. integratie, med. van eigen
bevestigingsplicht- e conjunctuere regelende politiek van
hemmen blijven volgen, hetgeen m.i. nogal duidelijk is.

→ || Samme documenten hand en viel de bezing te -
sparen.

D.p.v. Ks W.

Dir. ~~1/1/15~~ 1/1/15 AV/15 21/3. 2